

летина. А книгите на Михаил Арнаудов, Константин Гълъбов, Надежда Измирлиева и Малчо Николов поне със своята проблематика би трябвало да привлекат вниманието на съставителя. Несправедливо пренебрегнати са и останалите книги на литературоведа и критици.

Не са отбелязани и някои интересни сборници, излезли през 1961 г., като „Съветската литература в България“. От сборника „Людмил Стоянов. Изследвания и статии за творчеството му“ е представена само една статия — останалите не се споменават дори. А и двата сборника са издани на БАН и поместените в тях работи имат строго научен характер.

Прави впечатление, че извън „Литературна мисъл“, малко списания са удостоени с внимание от съставителя на дела за литературознание в реферативния бюлетин за 1961 година. Една статия от „Ново време“, четири от „Език и литература“, една от „Известия на Висшата партийна школа „Станке Димитров“ при ЦК на БКП, няколко от „Известия на Института за литература при БАН“ и нещо от „Български

език и литература“ — ето цялата библиография, която се ползува и представя на чуждия читател. Непълно се представя съдържанието на Известията на литературния институт. От литературните списания „Септември“ и „Пламък“ пък не е посочена нито една статия — очевидно се смята, че там наука не се създава. Затова пък от методическото списание „Български език и литература“ е извадена една единствена статия и то на съставителя на бюлетина др. Кръстьо Генов. Когато се запознаваме със съдържанието на анотациите, прави неприятно впечатление, че докато редица важни, и съществени статии и книги се пропускат, проявите на др. Генов редовно се отразяват в бюлетина. Ние нямаме възможност тук да правим оценка на самите анотации в бюлетина — до каква степен те отговарят на действителното съдържание на работите, как ги представят и пр. Но и при бегло запознаване става ясно, че докато редица статии и книги се представят бледо и повърхностно, собствените работи на съставителя др. Кр. Генов се анотират

винаги изчерпателно и задълбочено (виж особено анотациите на Л. Генов).

Не е необходимо да се привеждат данни от списанията, които не са удостоени с внимание, нито пък да се съпоставят представените и непредставени материали. Ясно е обаче, че трябва да се сложи някакъв ред в застъпването на книгите и статиите в бюлетина. Той отива в чужбина и от него се иска да покаже безпристрастно и обективно проявите на нашето литературознание през годината. В него няма място за никакви субективистични и лични предпочитания. Той не е и не може да бъде средство за реклама на едни и за замълчаване на други автори! Обективността и достоверността са първото и неотменно качество на научната информация. Без тях всяка библиография би била непълна, половинчата, незадоволителна. В бъдещите книжки на реферативния бюлетин следва да намерят място то си всички несправедливо пренебрегнати автори, книги и статии. Допуснатите грешки не бива да се повтарят!

Л. Г.

Хролика

ПОДГОТОВКА НА СЪБРАНИТЕ СЪЧИНЕНИЯ НА П. Р. СЛАВЕЙКОВ

Една от основните задачи на Института за литература при БАН е да събере и издаде съчиненията на българските писатели-класици. В изпълнение на тази задача е подготвен за печат том I от Събраните съчинения на Петко Р. Славейков.

В това издание за пръв път ще бъдат събрани произведенията на поета, публициста и общественика Петко Р. Славейков, който приживе не можа да види отпечатан дори един том от своите събрани стихотворения. То ще бъде и първото академично издание на Института за литература. За неговата подготовка е органи-

зиран колектив от трима редактори — чл.-кор. Георги Цанев, чл.-кор. Петър Динев и старши научен сътрудник Стойко Божков и трима съставители — научни сътрудници от Института за литература, езикознание и история — Соня Баева, Цветана Македонска и Елена Дилowska.

В продължение на няколко години вече се извършва подготвителна работа, свързана с проучването на възрожденския периодичен печат и богатия архив на поета. Произведенията на Петко Р. Славейков ще бъдат разпределени в отделни томовете според техния жанр и по хронологически

ред. Том I и II — Стихотворения; Том III — Автобиографични материали, дневници и спомени; Том IV — Хумор и сатира; Том V и VI — Публицистика; Том VII — Писма; Том VIII — Пословици; Том IX — Народни песни; Том X — Преводни произведения. Изследователската работа по подготовката на изданието се ръководеше от два основни принципа: първо — да представи колкото е възможно по-пълно многообразното наследство на писателя и второ — да го представи в неговия точен, автентичен вид.

Всеки отделен том от поетическото наследство на Петко Р. Славейков ще се състои от два раздела. В първия раздел влизат всички завършени произведения на поета с по-значителна художествена стойност. Във втория — произведения, които не са предназначени за широко разпространение, по-слаби в художествено отношение или незавършени. За разпределението на материалa в тези два раздела съставителите са били подпомогнати от ръкописите на поета, особено от две тетрадки (тетр. 9, папка V и тетр. 2, папка IV) — първата от 1880 г., а втората от 1886 г., в които Славейков сам е подредил стихотворенията си за печат. Вzeti са освен това под внимание всички забележки и означения към многобройните преписи на стихотворенията в архива. По този начин е спазена до голяма степен авторската воля при подреждането на материалa.

Всестранното проучване на Славейковото ръкописно наследство дава възможност на съставителите не само да включат в изданието редица непубликувани стихотворения, но им позволява да обнародват голяма част от произведенията в техния последен вариант. Вzeti са предвид всички поправки, нанесени от ръката на П. Р.

Славейков върху текста. Възстановен е автентичният текст на редица стихотворения.

При подготовката на двата първи тома от изданието се имат предвид направените текстологични проучвания, които засягат промените в преработките на Пенчо Славейков при подготовката на „Избрани произведения“ след смъртта на баща му. Включени са също откритите бунтовни песни на поета и редица стихотворения, писани след Освобождението. В двата тома влизат всички поетически произведения на Петко Славейков, които носят неговия подпис, инициал или някакъв известен негов псевдоним (Славейский, Петко Търновец, Теменужний и др.) При установяване авторството на неподписани Славейкови стихотворения съставителите са се основавали на архивните материали.

Изданието е снабдено с подробно библиографски, текстологичен и историко-литературен коментар. Текстът на стихотворенията е предаден на съвременен правопис, като са запазени неговите лексикални и морфологически особености.

Първото академично издание на Института за литература в най-добър случай ще отрази съвременното ниво на нашата литературна наука. Вероятно то не ще бъде съвсем пълно. След години ще има какво да се прибави към него. Не са проучени още архивите и периодичния печат в Цариград, Одрин, СССР, Чехия, Полша и Югославия, където могат да се открият писма, статии и материали от П. Р. Славейков.

Заслугата на изданието обаче ще се състои в това, че то за пръв път ще представи в такава пълнота големия обществен деец, публицист и поет.

С. БАЕВА

РЪКОПИСНИЯТ ОТДЕЛ ПРИ ИНСТИТУТА ЗА ЛИТЕРАТУРА

Ръкописният отдел при Института за литература е част от неговата научноизследователска база, към която спадат още библиотеката и библиографската сбирка. Неговата дейност е тясно свързана с научните задачи на института и е насочена към издирване и съхранение на ръкописите на българските писатели. Освен това както отговорниците за този отдел, така и научните сътрудници провеждат анкети, допитвания, събират биографични материали за българските писатели, които се съхраняват също в ръкописния отдел. Към него е създадена и доста богата сбирка от снимки и различни фотоматериали, оригинални портрети и репродукции на наши и чужди писатели, на родните им места, на сесии и чествувания, свързани с българската и славянските литератури

и др. От 1953 година към Института за литература се присъединиха и музей „Иван Вазов“ и институт „Христо Смирненски“, една от основните задачи на които е да събират и съхраняват литературното наследство и всички материали, които осветляват живота и творчеството на Иван Вазов и Христо Смирненски. Тези задачи вече до голяма степен са извършени.

По-съществени материали, които се съхраняват в Ръкописния отдел на Института засягат следните фондове: фонд Никола Й. Вапцаров — тук са грижливо издирени и съхранени спомени за Вапцаров от негови другари и съвременници, писма от него и до него, тетрадки с ръкописи. От тях спомените и писмата са издадени, а ръкописите се подготвят за печат. Във фонд Л ю д м и л С т о я -